A°. 1829. N°. 101.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 1 September.

Deze Courant, die geregeld 3 maal in de week wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, is, voor den prijs van *f* 12 in het jaar, bij alle Boekverkoopers en Postkantoren in het geheele Rijk te bekomen.

FRANKFORT, den 28sten Augustus.

Brieven uit Weenen, van den 22sten Augustus, melden het volgende: «Een estaffette uit Konstantinopel van den 14den dezer brengt de tijding, dat de Porte, verschrikt over de groote vorderingen der Russische armee, zich genoopt heeft gevonden vredes-onderhandelingen aan te gaan. De reis-effendi heeft aan den Engelschen gezant, den heer *Gordon*, en den graaf *Guillemindt* kennis gegeven, dat de Sultan gezind is, het traktaat van 6 Julij 1827 aan te nemen en op de grondslagen der overeenkomst van Akkerman te onderhandelen, en buitendien groote voordeelen ten behoeve van den Russischen handel toe te staan. De gevolmagtigden hadden zich bij het vertrek van den estaffette nog niet naar het Russische hoofdkwartier begeven, doch zouden onverwijld vertrekken. De vijandelijkheden kunnen in dezen oogenblik beschouwd worden als gestaakt te zijn. Het hoofdkwartier van den generaal *Diebitsch* dacht men te Konstantinopel dat te Kirkilissa zou zijn.»

Brieven uit Konstantinopel van den 10den dezer, welke men door buitengewone gelegenheid ontvangen heeft, melden ook, dat de Sultan eindelijk bij het toenemend gevaar het traktaat van 6 Julij heeft aangenomen. Zonderling is het, dat, wanneer dit besluit der Porte den 10den reeds bekend was, den 14den, bij het vertrek van den estaffette naar Weenen, zich nog geene gevolmagtigden naar het Russische hoofdkwartier begeven hadden. Het schijnt overigens eenigzins voorbarig, te zeggen dat de vijandelijkheden zouden gestaakt zijn, daar Rusland bij den aanvang van den oorlog verklaard heeft, bij het aanknoopen van onderhandelingen door de Porte, zijne operatien evenwel te zullen voortzetten, en het bekend is, dat de Porte allerwege orders afgezonden heeft, om het volk onder de wapenen te brengen, en zij dus ligtelijk in deze oogenblikken toegevendheid zou kunnen voorwenden, om tijd te winnen.

— Uit Bucharest wordt den 7den dezer het volgende gemeld: «Het schijnt, dat een gedeelte van het Russische legerkorps van Schumla Karnabat bezet heeft, om de gemeenschap met de armee aan gene zijde van den Balkan open te houden. De generaal *Geismar* is, nadat hij de voor den pacha van Widdin bestemde versterking heeft verstrooid, op den linker oever van den Donau teruggekeerd, waarschijnlijk uit hoofde de Serviers bij de aannadering der Russen welligt in opstand tegen de Porte zouden geraken, en Z. M. de Keizer van Rusland aan zijne generaals de strengste bevelen gegeven heeft, om alles te vermijden, wat de rustige ingezetenen van Servie in den tegenwoordigen oorlog zou kunnen wikkelen. Er zijn versche troepen uit het binnenste van Rusland aan den Donau aangekomen, die den weg naar Jenibazar genomen hebben.»

— Volgens berigten uit Krajova, van den 10den Augustus, zou de terugtogt van den generaal *Geismar* aan geheel andere redenen moeten toegeschreven worden. Zij melden namelijk, dat zijne troepen, uit 2000 man bestaande, vermoedelijk ten gevolge der overmagt van den pacha van Scutari, Rachova verlaten en bij hunnen aftogt alle werken vernield hebben, waarbij een gedeelte van de stad zou verbrand zijn. De generaal *Geismar* was den 9den Augustus weder naar Czcroi vertrokken.

WEENEN, den 21sten Augustus.

Het dagblad van Odessa behelst nadere berigten omtrent de vrouw, welke zoo men meent aan de pest gestorven is. Zij was in het dorp Theopnosti geweest. Zoodra men van hare verdachte ziekte kennis kreeg, is zij uit hare hut naar de quarantaine vervoerd en aldaar overleden. Ofschoon dit nu slechts een enkel geval is, zijn echter dadelijk maatregelen van voorzorg genomen. De wijk waarin de vrouw woonde, uit dertien huizen bestaande, is geheel afgesloten, en al degenen, die sedert acht dagen gemeenschap met de hut hadden, zijn in quarantaine gesteld. — Te Ussatovij-Khutora, zijn van den 4den tot en met den 9den drie menschen gestorven en het getal zieken is niet toegenomen.

Volgens latere berigten uit Odessa, van den 10den dezer, was in den avond van den 9den bekend gemaakt, dat alle ingezetenen in hunne huizen moeten blijven, en het alleen aan het hoofd des huisgezins zal geoorloofd zijn, om met eenen vertrouwden dienstbode op de markt te gaan, welke aan den ingang der vrijhaven gehouden wordt. Wijders is op denzelfden dag bekend gemaakt, dat in een dorp in de Kujalnik drie personen aan de pest gestorven, en drie daaraan ziek zijn. Daar deze plaats buiten den afgesloten kring en nader bij de stad ligt, heeft men dezelve dadelijk met kozakken afgezet. De koopvaardijschepen der kroon, in de haven, (waar de staat van gezondheid overigens geruststellend was) zouden zich naar andere havens begeven, daar men het inladen te Odessa, wegens de pest, voor gevaarlijk hield.

— De Oostenrijksche Beobachter deelt de briefwisseling mede, welke tusschen den Engelschen resident bij de Grieksche regering, den heer *Dawkins*, en den president van Griekenland, den graaf *Capo d'Istrias*, heeft plaats gehad omtrent de punten, die den 22sten Maart l. l. te Londen ten opzigte van Griekenland zijn vastgesteld. De mogendheden verlangden, dat de Grieken de vijandelijkheden zouden staken, althans hunne troepen binnen Morea en de Cijcladen terugtrekken zouden. De president heeft daarop geantwoord, dat hieraan moeijelijk te voldoen is; dat de Grieksche regering geene magt heeft, om de Grieken van het vaste land, die mede alles voor hunne bevrijding opgeofferd hebben, van die van den Peloponnesus te scheiden. De Turken hebben Vonitza, Lepanto, Missolunghi en Anatolico, uit gebrek, aan de Grieken overgegeven. Het is niet onmogelijk, dat de zwakke bezetting van Athene eerlang dit voorbeeld volgt.

PARYS, den 27sten Augustus.

De nieuw benoemde minister van marine, de heer *d'Haussez*, heeft zijnen post aanvaard.

De berchte baron *Trouve* is tot requestmeester in buitengewone dienst benoemd.

De verantwoordelijke schrijver van het *Journal des Debats* is door de regtbank van eersten aanleg veroordeeld tot zes maanden gevangenisstraf en 500 franken boete, wegens een artikel, waarin onder anderen gezegd werd, dat door de benoeming der nieuwe ministers, de band van liefde en vertrouwen, die het volk met den Koning vereenigde, nog eenmaal is verbroken. De regtbank heeft bij haar vonnis tot beginsel aangenomen, dat de benoeming van ministers een Koninklijk voorregt is, dat niet mag worden aangerand.

— De heer *Devál*, laatste consul te Algiers, die door den Deij op eene grove wijze is beleedigd geworden, is dezer dagen plotseling aan eene beroerte overleden.

BRUSSEL, den 29sten Augustus.

Overeenkomstig art. 228 van de grondwet is het verslag nopens den staat van het armwezen, over het jaar 1827, door Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, in de jongste zitting der Staten-Generaal ingezonden geworden. Dit verslag, hetwelk thans aan de leden der vergadering, zoo als dezelve in de laatste zitting bestond, is toegezonden, is van niet minder dan 16 groote tabellen vergezeld. Het verslag zelve is in drie hoofdstukken vervat, waarvan het eerste handelt over *de instellingen tot het verleenen van onderstand;* het tweede, over *de instellingen, welke strekken tot vermindering van het getal der armen*, en het derde, over *de inrigtingen, welke men als middelen tot voorkoming van armoede* beschouwen kan. Het eerste hoofdstuk is in zeven gedeelten verdeeld. Uit dezelve ontleenen wij de navolgende bijzonderheden. Er bestonden in het jaar 1827 6445 instellingen tot het verleenen van onderstand, waarvan 803,704 ingezetenen de weldaden genoten. Het getal administratien voor de huiszittende armen in het rijk bedroeg 5649; men telt 5 genootschappen, die aan bedekte armen onderstand verleenen; 47 commissien of vereenigingen, welke des winters uitdeelingen doen van levensmiddelen en brandstoffen; 5 genootschappen van moederlijke liefdadigheid, en 745 godshuizen. Het tweede hoofdstuk over de instellingen, welke strekken tot vermindering van het getal der armen, is in 9 gedeelten verdeeld. Daaruit blijkt, dat er 4391 instellingen bestaan tot het bereiken van dat doel. Een getal van 193,218 personen hebben, door toedoen van dezelve, onderwijs ontvangen of arbeid verkregen. Het derde hoofdstuk, handelende over de instellingen, welke strekken tot voorkoming van armoede, bevat 5 gedeelten. Daaruit blijkt, dat er 604 instellingen daarvoor bestaan en 217,133 ingezetenen daarvan onderhouden worden; dat er 108 banken van leening, 443 zieken- en begrafenisbussen en 63 spaarbanken in het rijk bestaan; dat de regering zich ge-

dig houdt met het onderzoeken der middelen om een behoorlijk toezigt daar te stellen over de weduwen- en weezen-fondsen, en, welke op zich zelve beschouwd, zeer nuttig zijn, wanneer zij op hechte grondslagen gevestigd zijn. Zoo dat zij het vertrouwen der deelhebbers niet bedriegen.

Uit een algemeen overzigt blijkt, dat de instellingen van weldadigheid ten getale van 11,440 in het rijk bestaan, zonder mede te rekenen het genootschap tot zedelijke verbetering van de gevangenen, noch de weduwen- en weezenkassen; dat het getal personen, welke van deze instellingen het genot hebben, bedraagt 1,214,055, waarvan aan 803,704 hulp verleend wordt; 172,761 onderwijs door dezelve verkrijgen; aan 20,457 werk verschaft wordt, en aan 217,133 door de banken van leening, ziekenbussen en spaarbanken hulp verleend wordt. De regering eindigt het verslag met de verklaring, dat uit alles blijkt, dat de instellingen van weldadigheid verbetering behoeven; dat die, strekkende om het getal armen te verminderen, verder en grooter uitgebreid moeten worden, en dat die, strekkende om de armoede voor te komen, behooren te worden geregeld en begunstigd, en dat de regering, met behulp van de provinciale besturen, daartoe de noodige maatregelen zal beramen.

De tabellen, welke bij het verslag gevoegd zijn, weiden over ieder gedeelte van hetzelve nog in het breede en meer provincie-gewijze uit. Uit dezelve blijkt, dat er in de provincie Gelderland 319 administratien bestaan tot het verstrekken van hulp aan huiszittende armen, welke aan 20,575 personen hulp verschaft; dat er 3 instellingen in die provincie bestaan, welke gedurende den winter uitdeelingen doen van levensmiddelen, en welke te Arnhem, Kuilenburg en Harderwijk geplaatst zijn, en die gedurende den laatsten winter 40,120 portien soep en warme spijzen uitgedeeld hebben; die van Nijmegen heeft den laatsten winter geene uitdeelingen gedaan. Het getal inteekenaren van die instellingen bedroeg 441, dat er in die provincie in 1827 bestonden een getal van 41 gasthuizen; in welke zich 1275 personen bevonden; ontbrekende echter aan de regering drie opgaven van dezelve; dat in dezelfde provincie in dat jaar 10 armenscholen bestonden, welke 1703 leerlingen bevatteden, waarvan de kosten door de gemeenten of door het bestuur van de huiszittende armen gedragen werden; en 226 scholen, waarin 4572 armen kinderen te zamen met andere gratis onderwijs genoten; zoo dat er te zamen 245 scholen aldaar bestaan, waarop aan 6424 armen kinderen gratis het onderwijs gegeven wordt; dat er te Nijmegen éene werkschool bestond, welke 18 leerlingen bevatte, wier bezigheid in naaiwerk bestaat; dat er te Arnhem, Zutphen en Harderwijk werkplaatsen van liefdadigheid bestaan, welke aan 555 personen werk verschaffen en alwaar verschillende bezigheden plaats hebben; dat er in Gelderland 16 verpachte banken van leening bestaan, welke geplaatst zijn te Arnhem, Nijmegen, Zutphen, Harderwijk, Tiel, Zalt-Boemel, Wageningen, Kuilenburg, Doesborgh, Elburg, Groenlo, Doetinchem, Nijkerk, Ede, Barneveld en Buren; in dezelve waren in het jaar 2827, 109,563 panden ingebragt of vernieuwd; 79,558 gelost en 5204 verkocht; dat er vijf zieken- en begrafenis-bussen bestonden, als: 2 te Nijmegen, 1 te Ubbergen, 1 te Wageningen en 1 te Zutphen; welke 833 deelnemers tellen; behalve nog 3 te Nijmegen, welke geweigerd hebben der regering de verlangde opgaven mede te deelen; dat er te Zalt-Boemel, Doesborgh, Lochem, Vorden en Zutphen spaarbanken bestaan; als ook te Nijmegen en Tiel, waarvan men geene opgaven heeft kunnen erlangen.

GEND, den 28sten Augustus.

Vader *Roothaan*, generaal der jezuiten, heeft den heer *Pieter Janssens*, geboortig van Brussel, en rector van het collegie der jezuiten te Freiburg, tot zijnen secretaris benoemd.

De *Catholique* heeft in drie achtereenvolgende nommers verslag gegeven van eenen patriotischen maaltijd, die te Doornik heeft plaats gehad. Er zijn twaalf toasten ingesteld. Bij die aan de koninklijke familie hebben *verscheidene* personen toegejuicht, maar bij die voor de uitvoering van het concordaat, voor de vrijheid van het onderwijs, voor de patriotische afgevaardigden, en andere, daverde de zaal van het gejuich. Na den maaltijd heeft men koffij gedronken, en onder het nuttigen derzelve hebben lieden, die zich daags te voren misschien nog schuwden, elkanderen geluk gewenscht, en zich broederlijk de hand gegeven. Filosoof en geloovige, het was alles één hart en éene ziel. De woorden *vereeniging tegen het despotisme* zweefden op aller lippen; de liefde tot het vaderland had aller harten ontgloeid. — Het feest had op 's Konings geboortedag plaats. Vele huizen waren verlicht, en men zag de portretten van de heeren *de Seeus* en *le Hon* en zinspreuken ter eere van alle patriotische afgevaardigden aan de voorgevels schitteren. Dit scheen eenige *Hollandsche* soldaten te mishagen, die voor deze illuminatien stil hielden en *leve de Koning* riepen. Dat men voorzigtig zij, zegt *de Catholique*; indien men deze kreet halsstarrig wil overstellen tegen de hulde van erkentelijkheid jegens onze verdedigers, *loopt men gevaar het volk eene keus te zien doen tusschen eenen* eerbied *en* eene liefde, *welke men hetzelve als onvereenigbaar zou willen doen voorkomen.* In een volgend nommer doet de *Catholique* poging om eenige vroegere vorsten van het Huis van Oranje in een hatelijk licht te stellen.

— De Keizerin van Brazilie is den 24sten dezer aan boord van de stoomboot *the Superb* van Ostende vertrokken.

ARNHEM, den 31sten Augustus.

De Weener dagbladen van den 23sten dezer maken nog geenerlei gewag van de tijdingen, welke uit Konstantinopel over het aanknoopen van vredes-onderhandelingen zouden ontvangen zijn.

In de Petersburger dagbladen van den 18den dezer vindt men de volgende uittreksels uit een dagboek der operatien van de tweede armee, van den 27sten Julij tot den 5den Augustus:

Den 27sten Julij bevond zich het korps van den graaf *Pahlen* (de reserve) te Rumilikioi. De stropende korps van den generaal *Schiroff* hebben op den weg van Karnabat naar Schumla masse's van Turken ontdekt, die zich uit de op den 25sten Julij geslagene troepen gevormd hadden.

Den 28. Julij. De voorhoede van den generaal *Rüdiger* heeft gisteren Karnabat bezet. Er waren troepen tot vervolging van den vijand op den weg naar Adrianopel afgezonden. Bij de verkenning op den weg van Adrianopel naar Faki en op den weg naar Schumla, is nergens de vijand gezien. Het korps van den generaal *Rüdiger* heeft Aidos verlaten en is te Karnabat aangekomen.

Den 29sten Julij. De generaal-majoor *Montrésor* heeft het dorp Russo-Castro bezet.

Den 31sten Julij. De luitenant-generaal *Kraszowsky*, die naar Schumla was getrokken, om eene nadere verkenning te doen, ontmoette den 27sten twee vijandelijke detachementen, te zamen 10,000 man, die op den regter oever der rivier Straschi eene stelling ingenomen hadden. Een aanval op onze flanken werd afgeslagen. Daar de vijand niets verderondernam, keerde de generaal *Kraszowsky* naar Jenibazar terug. Het korps van den generaal *Pahlen* is in den nacht van den 30sten te Karabunar aangekomen. De generaal-majoor *Montrésor* is met een regement kozakken naar Faki gezonden, om aldaar een observatie-post op te rigten en naar Adrianopel, Kirklissa en Tirnowa patroeljes af te zenden.

1 Augustus. Een regement kozakken met 4 stukken berggeschut heeft Tschenge bezet, alsmede de verschansingen in de nabijheid van dit dorp, welke de Turken verlaten hebben.

2 Augustus. De generaal-majoor *Scheremetieff* heeft eene verkenning naar Jambol gedaan, en vond den 31sten Julij onder de muren dezer stad een korps van 15000 man vijandelijke ruiterij en infanterie. De hevigste aanvallen der ruiterij, onder bevel van *Halil*-pacha, werden telkens met groot verlies teruggeslagen. Twee eskadrons onzer kavallerie, welke met geweld in de stad gedrongen waren, verbrandden het kamp aldaar. Den 1sten Augustus kwam de generaal weder te Karnabat aan. Hij liet 100 kozakken achter, om den vijand en de stad Jambol gade te slaan. De vijand trok in den nacht van den 31 Julij op den 1sten Augustus ijlings in de rigting van Adrianopel en Eskisaar terug. De kozakken hebben daarop van de stad Jambol bezit genomen.

3 Augustus. De generaal-majoor *Gordejeff* heeft de Turken, die bij de vesting Schurscha fourrageerden, aangevallen en naar de vesting teruggedreven. De vijand verloor bij deze gelegenheid 100 man aan gesneuvelden. Bij de overhaaste vlugt stortten vele Turken in de rivier, die de vesting van het eiland Schurscha scheidt. — De generaal *Scheremetieff* is naar Jambol en Sliwno getrokken. — De posten, door de voorhoede uit Faki op den weg naar Kirklissa afgezonden, zijn den 1sten Augustus tot het dorp Kaïbelair gekomen, waar zij Turksche ingezetenen vonden, die hunne wapens overleverden en verzochten in hunne woningen te mogen blijven. De bewoners van andere dorpen zijn te Faki gekomen en hebben om dezelfde gunst verzocht, soldaten zag men niet, behalve eenige vlugtelingen, die zich in de bosschen verborgen.

Den 4den Augustus. De generaal *Rüdiger* heeft [illegible] 350,000 patronen, [illegible] en een groote voorraad tarwe, meel en vee gevonden heeft. — Het hoofdkwartier is nog te Aidos.»

— Uit Warschau wordt den 24sten Augustus gemeld: « Volgens tijdingen van de hoofd-armee van den 6den dezer, stond dezelve op dien dag nog bij Aidos. Een korps bevond zich bij Karnabat, en een ander bij Karabunar. Men was voornemens, verder voort te rukken.

— De opperbevelhebber, de generaal *Diebitsch*, heeft de Turksche ingezetenen bij eene proclamatie uitgenoodigd, hunne woningen bij de nadering der Russen niet te verlaten en hunne wapens over te leveren. De besturen der steden, als die van Adrianopel en andere, worden verzocht hiertoe mede te werken. De ingezetenen zullen bescherming van personen, goederen en godsdienst vinden.

— Den 16den heeft de Perzische prins *Chosrew-Mirza* zijne plegtige intrede te Petersburg gedaan.

LETTERNIEUWS.

Er is dezer dagen bij de gebroeders DIEDERICHS, te *Amsterdam*, een Duitsch werkje, onder den titel van: *Geschichtliche Darstellung der Niederländischen Finanzen*, in het licht verschenen, hetwelk de grootste opmerking en de meeste aanprijzing verdient. Met eene verwonderlijke schranderheid en scherpzinnigheid heeft de schrijver den geest van ons financie-wezen en deszelfs aard en strekking weten na te sporen. Bovenal is hij gelukkig in zijne poging geslaagd, om in de geheimvolle inrigting van het amortisatie-sijndicaat een blik te slaan, die hetzelve als instelling leert kennen, welke, grootendeels door crediet-middelen werkende, alléén gediend heeft, om de jaarlijksche *deficits* voor het oog der natie te verbergen. Volgens zijne berekeningen hebben deze toch sedert 1815 bedragen eene som van bijna 100 millioen, hetwelk voor ieder der zes jaren nagenoeg een te kort van 16½ millioen zou geven, die door de werking van het amortisatie-sijndicaat voor het publiek bedekt zijn gebleven, maar niettemin werkelijk en met der daad tot vermeerdering der nationale schuld zouden gestrekt hebben.

Bij het lezen van dit geschrift overtuigt men zich van de waarheid, dat het gouvernement een verkeerden weg bewandelt, en daarop voortgaande, zich al meer en meer in steeds aangroeijende schulden zal verdiepen; dat het stelsel van geheimzinnigheid en ingewikkeldheid, met zoo veel kunst in oefening gebragt, niet dan zeer slechte vruchten heeft geteeld; en dat eenvoudigheid van huishouding met eene volledige publiciteit de eenige waarborgen zijn, om de lasten voor de natie op den duur dragelijk te maken, en niet bij herhaling in dezelfde dwalingen te vervallen.

De Rector der Latijnsche Scholen, te *Arnhem*, brengt bij dezen ter kennis van ouders, die voor hunne zonen het onderwijs op dezelve mogten verlangen, dat de lessen weder zullen beginnen op Maandag den 7den September, en noodigt dezelve tot eene tijdige aangifte, in het belang hunner kinderen, uit.

Tevens wordt door hem berigt, dat de openbare bevordering van- en prijsuitdeeling aan de leerlingen plaats zal hebben *op Vrijdag den 4den September*, ten 12 ure, in de Gasthuiskerk; ter bijwoning van welke plegtigheid alle beminnaars der Oude Letterkunde worden uitgenoodigd.

A. ROMBOUTS.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 30sten Augustus 1785 ontstond er te *Utrecht* eene hevige beroerte, daar het [illegible] der Waardgelders kantte en de pachten of gemeene middelen wilde afgeschaft hebben; doch de gemagtigden van den Prins en de Staten bragten er de zaken spoedig tot rust.

Den 30sten dito 1686 berenden de Deenen de stad *Hamburg*.

Den 31sten dito 1572 werd *Mechelen* door AARNOUD VAN DORP ingenomen.

Den 31sten dito 1578 werd te *Amsterdam* de eerste predikant bevestigd en het eerste avondmaal bediend.

Den 1sten September 1552 werd JOHANNES FREDERICUS, hertog van *Saksen*, in vrijheid gesteld.

Den 1sten dito 1711 beviel de Prinses weduwe van eenen zoon, die, bij den heiligen doop, de namen van WILLEM KAREL HENDRIK FRISO bekwam.

Den 1sten dito 1715 overleed de Fransche Koning LODEWYK XIV.

ARNHEM, den [illegible] September.

Het water is hoog in den *Rijn aan de Rhijn*.

Den 31 Aug. 2 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 0 D., gevallen 0 D.
Den 1 Sept. 2 El 0 Palm 5 Duim; gewassen 0 D., gevallen 5 D.

Heden avond om half twaalf uur, beviel van een welgeschapen ZOON, *WALRANDINA SOPHIA PAULINA TILANUS*, geliefde Echtgenoote van Ondergeteekende.

den [illegible]
1829.

W. H. VERSTEEGH,
Rector der Latijnsche Scholen.

---

§ § § Op Zaturdag den 12den September 1829, des voormiddags ten tien ure, ten huize van *P. DE BRUIN*, te *Veessen*, zullen KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE van *VEESSEN*, daartoe geautoriseerd, onder nadere approbatie van het Provinciaal Kollegie van Toezigt op de Kerkelijke Administratie der Hervormden in *Gelderland*, publiek en aan de minstaannemende aanbesteden:

Het BOUWEN van een geheel NIEUW PASTORIEHUIS in de Gemeente *Veessen*, met de LEVERANCIE van al de daartoe benoodigde MATERIALEN.

Waarvan het Bestek en de Conditien ten huize van den Kerkvoogd *E. OVERBOSCH*, te *Veessen*, en ten Kantore van den Notaris *VAN MEURS*, te *Heerde*, ter lezing zullen liggen.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
AANBESTEDING.

De AGENT van het DOMEIN te *TIEL* zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, Donderdag den 17den September 1829, des voormiddags om elf uren, ten Raadhuize der Stad *Tiel*, ten overstaan van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur aldaar, in het openbaar aan de minst aannemenden, bij inschrijving en vervolgens bij opbod aanbesteden, als:

Het REPAREREN der benedenste lange DECLINANTE KRIB, gelegen in de Rivier *de Waal*, aan den Domanialen Rijswaard onder *Ophemert*, Ambte van *Tielerwaard*.

Waarvan de Bestekken en Conditien ter lezing liggen aan het Bureau van den Heer Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort te *Arnhem*, in locaal van het Gouvernement der Provincie *Gelderland*, ter Secretarie van de steden *Tiel*, *Nijmegen*, *Arnhem*, *Zutphen*, van de Gemeente *Ophemert* en ten Kantore van den voornoemden Agent te *Tiel*.

De Agent voornoemd,
J. RAGAY.

---

† † † De Notaris *A. J. N. GODEFROY*, residerende te *Arnhem*, als daartoe door de Regtbank te *Arnhem* benoemd, zal, namens zijne lastgevers, op Woensdag den 9den September 1829, namiddags ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd* te *Arnhem*, bij toeslag verkoopen:

Eene BOERENHOFSTEDE *Hoedenmakers-Kempke* genaamd, nabij *Arnhem*, aan den Westervoortschen Dijk gelegen, bestaande in: Een ruim HUIS, groote SCHUUR, BERG, HOF, BOOMGAARDJE en BOUWLAND, groot ruim een Bunder, benevens de WILGENBOOMEN, staande op den aanschot in de Broekstraat. Bij inzaat gebragt op *f* 3307.

Mededeeling der verkoopsvoorwaarden is te bekomen ten kantore van genoemden Notaris op de Markt, en bij den heer Mr. *J. S. VAN OVERVELDT*, Advocaat in de Ketelstraat *Arnhem*.

---

† † † De Notaris *A. J. N. GODEFROY*, residerende te *Arnhem*, zal op Woensdag den 9den September 1829, des namiddags om 6 uren, in *het Zwijnshoofd* te *Arnhem*, namens zijnen lastgever, in het openbaar doen inzetten, en 14 dagen daarna bij toeslag verkoopen:

Een hecht en sterk HUIS en ERVE, met OPEN PLAATS, staande en gelegen te *Arnhem*, in de *Oeverstraat*, Wijk E. No. 36, voorzien van verschillende BOVEN- en BENEDENKAMERS, KEUKEN, POMP en KELDER; thans bewoond wordende door den Mr. Schoenmaker *LYSNER*.

Onderrigt omtrent de verkoops-voorwaarden is te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, op de Markt, te *Arnhem*.

---

† † † De Notaris *P. WIEGAND*, *qq.*, te *Nijmegen*, zal op Maandag den 14den September 1829, des namiddags ten 5 ure, in het *Lokaal der Notarissen*, binnen de gemelde stad, publiek op hoogen doen inzetten, om 14 dagen daarna finaal te worden verkocht:

1°. Eene, drie kwartier uur van *Nijmegen* en een half uur van het aangename Dorp *Beek*, op eene der hoogste bergen gelegene, BUITENPLAATS, *Nieuwland* genaamd, van waar de vergezigten zich meer dan 10 uren in den omtrek doen ontdekken, en het landschap de schoonste afwisseling van Bergen, Bosschen, Koornvelden, Rivieren, Steden en Dorpen vertoont, bestaande onder anderen in eene HEERENWONING, waarin zes KAMERS, meest alle Behangen en Gestukadoord, LINNEN- en DIENSTBODENKAMERS, KEUKEN, KELDER, ZOLDERS, ruime SCHUUR, geschikt voor Stalling, KOETSHUIS en HOOIZOLDERS, REGENPOMP voor meer dan 800 Tonnen Water, een DAK met smaak bepoot, waarin eene alom zeer beroemde BRON-WATERPUT, TUINEN met exquise VRUGTBOOMEN beplant. Eene kapitale BOERENWONING met DEEL, KOE- en PAARDENSTAL, VARKENSSCHOT, TUINMANSWONING, BOUWLAND, fijne HEESTERGEWASSEN, HEIDEGROND en BOSCHJES, te zamen groot ongeveer negen en twintig Bunders. En

2°. Het REGT tot het HEFFEN van TIEND, op gemelde Buitenplaats.

---

§ § § De Notaris *A. J. N. GODEFROY*, zal op Maandag den 14den September 1829, des voormiddags om 10 ure, aan de Bergstraat te *Arnhem*, Lr. G. No. 54, enz huis-wijze verkoopen, een zeer net en zindelijken INBOEDEL, bestaande hoofdzakelijk in:

Wel onderhouden MAHONIE THEE- en SPEELTAFELS, CANAPÉ en STOELEN met zwart Trijpen Zittingen, CHIFONNIERE met Marmer Blad,

SECRETAIRE, PENANT- en BOEKENKASTJE, Wagenschot LEDIKANTEN en KABINET, SPIEGELS en PLATEN in Lijsten, PENDULE en BLOEMVAZEN, zeer goed gevulde BEDDEN en MATRASSEN, VLOERKLEEDEN, KAGCHELS, KOPER, TIN, AARDEWERK, enz. — Welke Goederen Zaturdag vóór den Verkoopdag van des morgens 10 tot 3 ure vóor een ieder te zien zijn.

---

† † † *G. W. SESINK CLEE*, *J. FEIJE*, *F. J. VAN RIET* en *J. B. PLAAT*, Makelaars, zullen op Maandag den 21sten September 1829, 's avonds ten 5 ure, in het *Lokaal voor Publieke Verkoopingen*, van ouds genaamd het *O. Z. Heeren Logement*, te *Amsterdam*, door den Notaris *J. VAN RIET*, doen verkoopen: *Het kapitaal, hecht, sterk en binnen weinige jaren geheel nieuw vertimmerd* HUIS, ACHTERHUIS en ERVE, zijnde sedert onheuchelijke jaren het gerenomeerd Logement, genaamd DE RYNSTROOM, staande en gelegen te *Amsterdam*, in de Warmoesstraat, bij de Nieuwebrugsteeg, wijk I, No. 10, van achteren het uitzigt hebbende over het Damrak, de Nieuwebrug, het Y en Noord-Hollandsch Kanaal; breeder bij Biljetten omschreven en te bezigtigen Dingsdags en Donderdags van elf tot twee uren; zullende de bewijzen van Eigendom en Veil-Conditiën vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen ten Kantore van voornoemden Notaris *J. VAN RIET*. De kooper kan des verkiezende ⅔ der Kooppenningen op kusting laten, tegen den interest van 5 pCt. 's jaars. Verder berigt bij de Makelaars.

LEES HIER.

De HOUDERS der LOTEN van het LANDGOED *ENGHUIZEN* worden verzocht, om dezelve aan het Postkantoor te *Arnhem*, voor den *eersten October* 1829, ter inwisseling te doen presenteren; daar dezelve op dien tijd aan het Kantoor der Registratie moeten overgeleverd worden, en dus na dien tijd niet kunnen terug genomen worden.

---

§ § § Degenen, welken met grond mogten kunnen sustineren, Erfgenamen *ab Intestato*, in de vaderlijke of moederlijke lijn, te zijn van *CORNELIS SWAANEVELDT* (Zoon van wijlen *JAN SWAANEVELDT* en *ELIZABETH PYZELMAN*, Echtelieden) in leven Warmoesenier, overleden den 16den Junij 1829, in de Gemeente van *Nieuwer-Amstel*, gelieven zich, met de legitimerende bescheiden, te vervoegen ten Kantore van de Notarissen *HANSSEN* en *LOUWERSE*, te *Amsterdam*.

---

† † † Wordt te Koop aangeboden, voor ⅔ van den prijs: *Verzameling van Wetten en Besluiten, betrekkelijk de in- en uitgaande Regten en Accijnsen*, tot 1826 compleet, zoo goed als nieuw. Adres bij den Boekverkooper *J. Az. DOIJER*, te *Arnhem*, brieven franko, onder Lett. X.

---

§ § § *F. MARCHAL*, Fabriekant in Hoeden, van *Brussel*, uitgepakt bij *Bs. KERKHOFF*, in *de Paauw*, te *Arnhem*, heeft de eer te berigten, als dat hij aanstaanden Donderdag vertrekt; degenen welke nog gediend gelieven te zijn van zeer fraaije ondoordringbare Vilten Brabandsche of Zijden WATERPROEF HOEDEN en differente soorten van PETTEN, kunnen bij denzelven een groot assortiment, tegen zeer civiele prijzen, vinden.

---

† † † *L. JACOBS*, in den Porcelein-Winkel in de Roggestraat te *Arnhem*, verwittigt zijne geëerde Begunstigers, dat zijn Depôt, even als het vorige jaar, wederom ruim voorzien is van de Nieuwste Modellen van ENGELSCHE, BRONSEN, FRANSCHE, SINOMBRE en ASTRALE TAFEL- en HANGLAMPEN, benevens een volledig Assortiment van GALANTERIëN, BIJOUTERIëN en PARFUMERIëN, echte EAU DE COLOGNE van *FRANÇOIS CHARLES MARIE FARINA*, te *Keulen*, per Kistjes van 6 Flesschen à ƒ 2-25 en per Flesch à 40 Centen; voorts Brusselsche gekleurde en zwarte DAMES LAARSJES, SCHOENEN, SLOPKOUSJES en KLAKKEN. Alle bovenstaande Artikelen blijven bij denzelven steeds tot Fabrieks-Prijzen verkrijgbaar.

P. S. De goede constructie en het branden der Lampen, worden de Koopers derzelve verzekerd.

---

† † † De Wede. *DE VRIES*, van *Groningen*, maakt aan het geëerde publiek bekend, dat zij alhier gearriveerd is, met hare gewone WAFELKRAAM, staande op de St. Jansplaats te *Arnhem*, bakt WAFELS van de beste smaak à 30 en 40 centen het dozijn, tapt WYN, PUNSCH en LIKEUREN, alles in goede kwaliteit; belooft eene prompte bediening en verzoekt een iedere gunst en recommandatie.

*** Bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, is van de pers gekomen, en in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld.

F. HOEKSTRA, Zedelijke en Godsdienstige Vertoogen, 2 stukjes ƒ 2.50

Wederlegging der Verhandeling over de Verantwoordelijkheid der Ministers volgens het Nederlandsch Staatsregt . . . ƒ 0-75

Voorts wordt bij denzelven met succes gedebiteerd en is mede alom te bekomen:

I. *De Zwarte Huzaar*, door MICHIEL ADRIAAN, met gegraveerden titel en vignet . . . ƒ 3.00

II. *De Geheimzinnige Vrouw*, door denzelfden, met gegraveerden titel en vignet . . . ƒ 2-50

III. *Toespraak aan Cristenen van alle geloofsbelijdenissen, na mijnen overgang uit de Roomsche tot de Evangelische Kerk*; van J. FELL, voorheen Pastoor te *Hamberg*; naar het Hoogduitsch van J. C. A. SANDER . . . ƒ 2.00

IV. *Cristendom en Regtzinnigheid* door J. C. A. SANDER en J. G. LIERNUR. 1ste stukje . . . ƒ 0.60

V. C. NICOLAY, *Zelfkennis, Menschenkennis en Verkeering met Menschen*. Naar het Hoogduitsch, door W. GOEDE, 2 deelen, 2de druk . . . ƒ 3-75

VI. J. G. W. MERKES, *het Beleg van Maastricht in 1579*, met Geschied- en Krijgskundige Aanteekeningen, in carton . ƒ 1-40

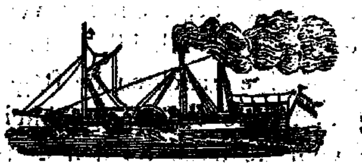
VII. *Lotgevallen van* LODEWYK MANHEIM, een oorspronkelijke Nederlandsche Roman . . . ƒ 2-00

VIII. K. CLEYNMAN, *God, mijn alles, mijn vreugde, mijn troost* een Godsdienstig Huisboek voor beschaafde Cristenen . ƒ 3.00

IX. WOLDEMAR's *Nalatenschap aan zijnen Zoon*. Een Boek voor Jongelingen, ter vorming van hun verstand en veredeling van hun hart. Naar het Hoogduitsch van J. GLATZ, door W. GOEDE . . . ƒ 2-50

X. Het Nieuwe Testament, ingerigt naar de spelling van den Hoogleeraar SIEGENBEEK, in kl. 12 mo. . . . ƒ 1-00

XI. *Aanteekeningen, betreffende de Kolonie Suriname*, met twee kaartjes . . . ƒ 1-25

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.

Bepaling der afvaart, gedurende de maand September 1829.

Van *Rotterdam* naar *Nijmegen*: § Van *Nijmegen* naar *Rotterdam*:

Donderdag	3	's morgens	7	ure §	Dingsdag	1	's namidd.	2	ure
Vrijdag	4	's morgens	7	ure §	Woensdag	2	's namidd.	2	ure
Zondag	6	's morgens	7	ure §	Donderdag	3	's morgens	4½	ure
Maandag	7	's morgens	8	ure §	Zaturdag	5	's namidd.	3	ure
Woensdag	9	's morgens	10	ure §	Zondag	6	's namidd.	3	ure
Vrijdag	11	's morgens	4	ure §	Dingsdag	8	's namidd.	2	ure
Zondag	13	's morgens	4	ure §	Donderdag	10	's namidd.	2	ure
Maandag	14	's morgens	4	ure §	Zaturdag	12	's morgens	9½	ure
Dingsdag	15	's morgens	4	ure §	Zondag	13	's namidd.	2	ure
Woensdag	16	's morgens	5	ure §	Dingsdag	15	's namidd.	2	ure
Vrijdag	18	's morgens	7	ure §	Donderdag	17	's namidd.	2	ure
Zondag	20	's morgens	7	ure §	Zaturdag	19	's morgens	5	ure
Maandag	21	's morgens	8	ure §	Zondag	20	's morgens	5	ure
Dingsdag	22	's morgens	9	ure §	Zondag	20	's namidd.	3	ure
Woensdag	23	's morgens	10	ure §	Dingsdag	22	's namidd.	2	ure
Vrijdag	25	's morgens	11	ure §	Donderdag	24	's namidd.	2	ure
Zondag	27	's morgens	4	ure §	Zaturdag	26	's morgens	9	ure
Maandag	28	's morgens	4	ure §	Zondag	27	's morgens	9½	ure
Dingsdag	29	's morgens	4	ure §	[illegible]	[illegible]	's namidd.	2	ure
Woensdag	30	's morgens	5	ure §	Dingsdag	29	[illegible]	[illegible]	ure

Van *Nijmegen* naar *Keulen*:

Donderdag	3	's avonds	6	ure §	Vrijdag	18	's avonds	6	ure
Vrijdag	4	's avonds	6	ure §	Zondag	20	's avonds	6	ure
Zondag	6	's avonds	6	ure §	Dingsdag	22	's morgens	4	ure
Dingsdag	8	's morgens	4	ure §	Woensdag	23	's morgens	5	ure
Woensdag	9	's avonds	9	ure §	Woensdag	23	's avonds	9	ure
Vrijdag	11	's namidd.	4	ure §	Vrijdag	25	's avonds	10	ure
Zondag	13	's namidd.	4	ure §	Zondag	27	's namidd.	4	ure
Dingsdag	15	's morgens	4	ure §	Dingsdag	29	's morgens	4	ure
Woensdag	16	's morgens	5	ure §	Woensdag	30	's morgens	5	ure
Woensdag	16	's namidd.	4	ure §	Woensdag	30	's namidd.	4	ure

De verschillende uren van afvaart, van *Rotterdam*, en *Nijmegen* zijn gekozen om het oponthoud aan de droogten te *Sliedrecht* voor te komen.

De Diensten aangekondigd van *Rotterdam* naar *Nijmegen* op Dingsden 15den, 22sten en 29sten September, van *Nijmegen* naar *Keulen* op Woensdag den 16den, 23sten en 30sten September des morgens ten 5 ure, van *Keulen* naar *Nijmegen* op Zaturdag den 19den en 26sten September en van *Nijmegen* naar *Rotterdam* op Zondag den 20sten en 27sten September des morgens zullen worden verrigt door de Stoomboot *de Herkules*, slepende een fraai en voor de Reizigers bijzonder gemakkelijk ingerigt Jagt, welke nieuwe inrigting verwacht wordt, dat de algemeene goedkeuring van het reizend Publiek zal wegdragen.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*: § Van *Arnhem* naar *Rotterdam*:
Elken Zondag 's morgens ten 6 ure § Elken Maandag 's morg. ten 9½ ure.

Men kan informatiën bekomen bij de Agenten van voornoemde *Maatschappij*, de Heeren *VAALMAN* en *TRIEBELS*, te *Nijmegen* en bij den Heer *B. BLECKMANN* te *Arnhem*.

Alle dagen varen de Stoombooten tusschen *Rotterdam* en *Antwerpen*, vice versa, op bepaalde uren, [illegible].

*** De TANDMIDDELEN van den, door de Provinciale Geneeskundige Commissie van *Gelderland* geauthoriseerden, Tandmeester, *LEHMAM JOSEPH SON*, worden in Commissie verkocht, bij de Boekverkoopers *J. Az. DOIJER*, te *Arnhem* en *W. C. WANSLEVEN*, te *Zutphen*; bij den kunstdraaijer *STRONK*, te *Nijmegen*, en bij den Kastelein *VERMEER*, in het *hof van Berlijn* te *Zevenaar*.

De Tandmiddelen zijn: Een TANDPOEDER, ter onderhouding en zuivering der tanden, zonder het glazuur te benadeelen, à 50 Ct. het Pakje, en een Tand- en Tandvleesch versterkend ELIXER, ter bevestiging van Scorbutieke en losse Tanden, ter verhoeding der aansteking van dezelve, en ter zuivering van het bloedende en sponsieuse Tandvleesch à ƒ 1 — het kleine, en ƒ 1 - 50 het groote Flesje.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.